

What is accepted as "medical advice"?

1. Rabbi Eliezer Waldenberg, Tzitz Eliezer 5: Ramat Rachel 20:3

מכיון שלפי מציאות הדברים דכמעט רובא דרובא דבני אדם אינם זכאים לכך שתבוא רפואתם ע"י נס מן השמים והתורה בעצמה לא תסמוך דינא על הנסים א"כ שוב כלול נתינת הרשות גם לחולה, ועוד יותר מזה דמצוה וחובא נמי איכא בדבר כיון דלפי מעשה האדם חיותו תלוי בכך

Since almost the great majority of people do not merit healing via miracles from Heaven, and the Torah itself says not to depend upon miracles, this permission to pursue healing applies to patients as well. Further, it is a mitzvah and obligation, since his life depends upon it.

2. Chatam Sofer Yoreh Deah 45

והנסיון הוא עד נאמן יותר מכל הסברות הבנויות על ראיות

Experience is a more honest witness than all of the theories founded upon proofs.

3. Rambam, Guide of the Perplexed 3:37

ואמרו בפירוש כל שיש בו משום רפואה אין בו משום דרכי האמורי, רוצים בזה שכל מה שיגזרה העיון הטבעי הוא מותר וזולתו אסור... ואל יקשה עליך מה שהתירו מהם במסמר הצלוב ושן השועל, כי הדברים ההם בזמן ההוא היו חושבים בהן שהוציא אותם הנסיון והיו משום רפואה... כי כל מה שנתאמת נסיונו באלו אע"פ שלא יגזרהו ההיקש הוא מותר לעשותו

The sages said explicitly that medicinal treatments are not subject to "Emorite ways", meaning that anything mandated by natural studies is permitted, and anything else is prohibited... Do not be troubled by their permission of a *tzaluv's* nail or a fox's tooth, for in their day they thought these were the result of experience, and were medical... Anything proven by experience may be practiced, even where logic does not dictate it.

4. Shulchan Aruch Yoreh Deah 336:1

לא יתעסק ברפואה אא"כ הוא בקי, ולא יהא שם גדול ממנו, שאם לא כן, הרי זה שופך דמים.

One should not attempt to heal unless he is expert, and no one greater is present. Otherwise, he sheds blood.

5. Rabbi Yaakov Emden, Mor uKetziah Orach Chaim 328 **וכן אם רופא אמר**

אף הסתמית ע"י רופא מומחה, כודאית חשיבא

Even an unknown treatment is considered certain, if authorized by an expert physician.

6. Rabbi Chaim Yosef David Azulai, Shiyurei Berachah to Birkei Yosef, Orach Chaim 328:1

והיום שאין שום אדם יכול לרפאות כי אם ברשות חכמיהם, סתם כל עוסק ברפואה נקרא מומחה. מהרי"ל ואל"י.

Today, when no one can heal without license from their scholars, all who are involved in treating are called "experts".

7. Ramban, Torat ha'Adam, Inyan haSakkanah 6

הרופא כדיין מצווה לדון, ואם טעה בלא הודע אין עליו עונש כלל, כדאמרין (סנהדרין ו:)... אין לדיין אלא מה שעיניו רואות, ואעפ"כ אם טעה ונודע לב"ד שטעה משלם מביתו על הדרכים הידועים בו...

A doctor is like a judge, who is commanded to judge. If he errs but doesn't know it, he has no punishment, as Sanhedrin 6b says, "... A judge only has that which his eyes see." And yet, where he errs and it becomes known to the court, he must pay, in the known manner...

8. Rabbi Eliezer Waldenberg, Tzitz Eliezer 4:13:3

הצד השווה שאנו למדים מכל הנ"ל שכל שהרופא מכוון לשם רפוי ע"פ דרכי הרפואה שבידו מותר ומצוה בידו לרפאות את החולה ע"פ שיטת הרפואה המקובלת לרפוי מחלה זאת

The common denominator among the views cited above is that so long as the doctor intends to heal via the medical methods he possesses, he is permitted to do so, and it is a mitzvah for him to treat the patient via the accepted medical approach for this illness.

9. Rabbi Yaakov Reischer (17th century Prague), Responsa Shevut Yaakov 3:75

בנדון זה, כיון שודאי ימות מניחין הודאי ותופסין הספק, אולי יתרפא. ומ"מ אין לעשות הרופא כפשוטו כן, רק צריך להיות מתון מאוד בדבר לפקח עם רופאין מומחין שבעיר ע"פ רוב דיעות, דהיינו רובא דמינכר שהוא כפל, לפי שיש לחוש לקלי דעת. ע"כ יעשה ע"פ רוב דיעות הרופאים והסכמת החכם שבעיר

In this case, since he will certainly die [without the treatment], we leave the certainty and take the possibility; he might be healed. Still, the doctor should not simply proceed with this; he must be very patient, checking with local expert doctors and deciding based on the majority of views, meaning a recognizable majority – which is double – for there is concern regarding frivolous people. Therefore, he should follow the majority of medical opinions, and the agreement of the leading local authority.

10. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Shabbat 2:1

עושין לו כל צרכיו בשבת על פי רופא אומן של אותו מקום

We take care of all of his needs on Shabbat, based on a local medical expert.

11. Rabbeinu Manoach of Narbonne, Sefer haMenuchah to Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Shevitat Asor 2:8

באותו מקום דהא "ובאת... אל השופט אשר יהיה בימים ההם" כתיב.

Local, because Devarim 17:9 says, "And you shall come... to the judge of those days".

12. Rabbi Moshe Tendler and Dr. Fred Rosner, Association of Orthodox Jewish Scientists

<http://www.aojs.org/practical-medical-halacha.html>

Although the student has no legal responsibility for patient care and although he may not have adequate knowledge to exercise mature medical judgment, his aid is often necessary and nearly always beneficial. Time is saved by the senior physician because additional hands are available. The halacha does not distinguish between medical student, clinical clerk, intern, resident and attending physician, or even layman insofar as all contribute to the total patient care. The obligation to aid a dangerously ill patient falls not only on the graduate physician but on anyone able to and asked to render assistance. Included in this obligation are first and second year medical students and certainly third and fourth year students who possess considerable medical knowledge and are essential members of the diagnostic and therapeutic team.

The industrious and aggressive medical student may have access to medical literature and information which may be extremely recent and not clearly known to the senior physicians in attendance. The student may be able to devote many hours to an individual patient, thus making him the patient's "primary" doctor. The student's long and detailed history and physical examination may reveal facts and physical findings that might otherwise have been missed. The additional period of questioning may allow the patient to reflect and remember more important information not elicited by the other examiners. By performing many other required tasks, the student enables the physician to render better care to the patient.

For these reasons, a medical student has the same halachic coverage as the graduate physician, including laws pertaining to the Sabbath and Yom Tov.

13. Rabbi Eliezer Waldenberg, Tzitz Eliezer 14:84:5

אסור לו לרופא הלומד לבצע את הניתוח תחת הרדמה כללית, בהיות וגורם על ידי כן להמשכת ההרדמה הכללית אשר סכנה כרוכה בחובה

A medical student may not operate under general anesthesia, since [his role] causes an extension of general anesthesia, which involves danger.

May a patient seek a second opinion?

14. Rabbi Eliezer Waldenberg, Tzitz Eliezer 14:85:3

כל שלא סיפק בידי הרופא היותר גדול לטפל בכל החולים שבעיר, או שאין בידי החולה להגיע אליו בגלל חוסר אמצעים כספיים דאזי מותר לטפל בזה כל רופא מדופלם שקיבל כתב-הסמכה וניתן לו הרשות לרפאות במקצועו, הגם שיש יותר גדול ממנו בעיר, ובפרט על סוגי מחלות ידועות אשר דרך רפואתם מפורסמת ומקובלת...

As long as the greater doctor does not have the ability to treat every local patient, or the patient lacks the financial means of reaching him, any doctor with a diploma – who has received certification and permission to treat professionally – may treat, even though there is a greater doctor in the city. This is especially true for known illnesses, with well-known and accepted modes of treatment...

15. Rabbi Shemuel Eliezer Eidels, Maharsha to Kiddushin 82a

שמחזיק עצמו לטוב ולמומחה שברופאים שאין כמוהו וסומך ביותר על המחאתו מתוך גאוותו ולפעמים הוא טועה...
He holds himself to be the best, most expert of doctors, with none like him, and he depends more on his own expertise, as a result of his arrogance. And sometimes, he errs...

16. Rabbi Yitzchak Yosef, Yalkut Yosef, Avelut 2:6

כשיש רופא ירא שמים ושומר מצוות, ולעומתו יש רופא חילוני אך בקי יותר בתורת הרפואה, יש להעדיף לטפל אצל הרופא הבקי...
Where there is a heaven-fearing, mitzvah-observant doctor, and a non-observant doctor who is more expert in medicine, one should prefer to be treated by the expert doctor...

What reasons are valid for rejecting medical advice?

17. Rabbi Yaakov Emden, Mor uKetziah Orach Chaim 328 **וכן אם רופא אמר**

בחולי ומכה שבגלוי שיש לרופא ידיעה ודאית והכרה ברורה בהם, ועוסק בתרופה בדוקה וגמורה, ודאי לעולם כופין לחולה המסרב במקום סכנה

With an illness or visible wound, for which has a doctor has certain knowledge and clear understanding, and he prescribes a tested, complete treatment, we certainly compel a recalcitrant patient, if the alternative would be dangerous.

18. Rabbi Moshe Feinstein, Igrot Moshe Yoreh Deah 3:36

כשהרוב הוא לחיים מסתבר שחייב כדכתב גם כתר"ה מסברא, אבל בספק השקול מסתבר שאין לחייבו, דאם הוא חס על חיי שעה שלו הודאין ואינו רוצה ליכנס בספק לאבד זה בשביל ספק שירויה עוד זמן ודאי רשאי. דהא בעצם תמוה איך שייך למילף מארבעה המצורעים שהיו גיחזי ושלשת בניו, שגיחזי הוא אחד מארבעה הדיוטות שאין להם חלק לעוה"ב כדתנן בסנהדרין דף צ"ו, וא"כ הרי מעשיו אינם ע"פ דרך התורה אלא על דעת רצון עצמו ואיך יליף מיניה ר' יוחנן לדיני התורה לומר שכן הוא גם דין התורה? ולכן צריך לומר דר' יוחנן אומר דדין התורה תלוי בזה בדעת האינשי, דכיון שחזינן דלאינשי עדיף ספק חיות גמור מודאי חיי שעה, לכן אמרינן דמותר גם מדיני התורה ליכנס בספק הצלת חיים גמורים אף שמסכן בזה ודאי דחיי שעה שלכן לא חיישינן...

It is logical to say that when most patients live, he is obligated [to undergo the treatment], but if the odds are even then it is logical to say we should not obligate the patient. If he is concerned for his definite, short-term life, and he does not want to enter into possibly losing that life for the possibility of gaining more time, he certainly is licensed...

19. Rabbi Moshe Feinstein, Igrot Moshe Choshen Mishpat 2:73:5

אם הוא מחמת שאינו מאמין לרופאים אלו צריכין למצא רופא שמאמין בו, ואם ליכא רופא כזה ואי אפשר לפניו מצד המחלה להכות עד שיבין שהוא לטובתו וגם לא לשלחו כשרוצה בבית חולים וברופאים שהם בעיר אחרת מוכרחין הרופאים שבכאן לעשות בעל כורחיה אם כל הרופאים שבבית חולים זה סוברים שזהו רפואתו, וגם יהיה באופן שלא יתבעת מזה שאם יתבעת מזה אפילו שהוא ענין שטות אין לעשות כי הביעתותא אפשר שזיקהו וגם ימיתהו ויהיה זה כהמיתהו בידים...

If a patient's refusal is because he does not trust the doctors, then they must find a doctor he trusts.

If there is no such doctor, and the disease is such that we cannot wait for him to understand that this is for his own good, and we cannot send him to another hospital and doctors in another town, then the doctors here must treat him against his will, if all of the doctors in this hospital believe that this is the way to cure him.

This should be done in such a way that he is not frightened, even if his fright is foolish, for the fright could harm him, even fatally, and that would be like actively killing him...

20. Rabbi Moshe Feinstein, Igrot Moshe Choshen Mishpat 2:75:1

כשא"א אלא להאריך ימי החולה על משך זמן כשדודע שלא מרפאין אלא שמועילין הסמי רפואה אלה להאריך ימי החולה וא"א אלא בסמים אלו שאין מרפאין אלא מאריכין ימי החולה ביסורין, צריך להודיע זה להחולה ולשאול ממנו אם רוצה שיתנו לו רפואה דסמים אלו...

When they can only extend the patient's life for some time, but it is known that they are not healing, and it is only that this medicine can extend the patient's life – which is possible only with this medicine that does not heal but only extends the patient's life in pain – they must inform the patient and ask him whether they should give him this medicine...